

mgr Małgorzata Wasiucionek

Wydział Wokalno-Instrumentalny

Dyscyplina artystyczna: Instrumentalistyka

Streszczenie pracy doktorskiej pt: *Różnorodność w tworzeniu koncepcji wykonania I Koncertu skrzypcowego op. 35 oraz Mitów op. 30 Karola Szymanowskiego w oparciu o rękopis i dostępne wydawnictwa nutowe*

Streszczenie

Niniejsza praca opisuje możliwości interpretacyjne dzieł Karola Szymanowskiego: *I Koncertu skrzypcowego op. 35* oraz *Mitów na skrzypce i fortepian op. 30* w oparciu o materiały rękopiśmienne, dostępne wydawnictwa nutowe oraz nagrania wybitnych skrzypków.

Karol Szymanowski należy do grona najwybitniejszych kompozytorów polskich i wymieniany jest również obok twórców rangi światowej. Wymienione dzieła są wyjątkowe nie tylko w twórczości Szymanowskiego, ale również na tle innych dzieł napisanych w I połowie XX wieku. Oryginalny język muzyczny powstał dzięki przyjaźni i twórczej współpracy kompozytora z wybitnym skrzypkiem Pawłem Kochańskim.

Poznanie historii powstania wspomnianych dzieł oraz ich drogi od kompozytora do wydawcy pozwala wykonawcy zrozumieć dlaczego istnieją takie różnice w tekście nutowym różnych edycji oraz w rękopisach. Pierwsze wydania zawierały błędy, a w następnych redakcja pozwalała sobie na dodawanie wielu oznaczeń interpretacyjnych oraz tradycji wykonawczych powstałych jeszcze za życia kompozytora. Przed wykonawcą otwiera się więc ogrom możliwości związanych z różnicami w wydaniach. Mając świadomość takiego bogactwa to do niego należy decyzja, które wskazówki wykonawcze wykorzysta w swojej interpretacji.

Małgorzata Wasiucionek

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (DZ. U. nr.65. poz. 595, ze zmianami Dz. U. nr164, poz. 1365 z dnia 17. 08. 2005 roku tekst jednolity art. 6 ust. 1,3) Rada Wydziału Wokalno - Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka.

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącego Rady pisma, sygnowanego datą 17 maja 2017 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej **Pani mgr Małgorzaty Wasiucionek na temat:**

„Różnorodność w tworzeniu koncepcji wykonania I Koncertu skrzypcowego op. 35 oraz Mitów op. 30 Karola Szymanowskiego w oparciu o rękopis i dostępne wydawnictwa nutowe”

została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady Wydziału z dnia 7 kwietnia 2016 roku 20 kwietnia 2017 roku:

- uchwała Rady Wydziału w sprawie wszczęcia przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych;
- uchwała Rady Wydziału w sprawie wyznaczenia promotora;
- uchwały Rady Wydziału o wyznaczeniu recenzentów;
- 1 egz. pracy doktorskiej wraz z dokumentacją;
- Oświadczenia współwykonawców, którzy realizowali wyłącznie koncepcję artystyczną doktorantki

Wyniki głosowania dotyczącego wszczęcia przewodu doktorskiego

Liczba uprawnionych członków Rady	50
Obecnych uprawnionych członków Rady	29
Oddano głosów ważnych	29

Za wszczęciem przewodu doktorskiego **29**

głosów wstrzymujących się	0
głosów przeciwnych	0
głosów nieważnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Wyniki głosowania dotyczącego wyznaczenia promotorem dr. hab. Szymona Krzeszowca

Liczba uprawnionych członków Rady:	50
Obecnych uprawnionych członków Rady:	29
Za wyznaczeniem promotora:	29
głosów przeciwnych:	0
głosów wstrzymujących:	0
głosów nieważnych:	0

Wyniki głosowania dotyczącego wyznaczenia recenzentem mej osoby

Liczba uprawnionych członków Rady	53
Obecnych uprawnionych członków Rady	41
Oddano głosów ważnych	40

Za wyznaczeniem recenzentem mej osoby 40

głosów wstrzymujących się	0
głosów przeciwnych	0
głosów nieważnych	1

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle *Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust. 2 pkt. 2*, Rada Wydziału Wokalno - Instrumentalnego podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka oraz wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej dla Pani mgr **Małgorzaty Wasiucionek**.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Małgorzata Wasiucionek - urodziła się 8 maja 1990 roku w Kowarach. Edukację muzyczną rozpoczęła w Państwowej Szkole Muzycznej I i II stopnia w Jeleniej Górze, gdzie uczyła się u mgr Ludmiły Sołowiewicz. Kontynuowała naukę na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie prof. Romana Lasockiego. Studia muzyczne ukończyła z wyróżnieniem w roku 2014. W 2015 roku Kapituła Rektorów UMFC przyznała jej medal „Magna cum laude”. Studiowała także w Mozarteum w Salzburgu w klasie prof. Pierre’a Amoyala. Małgorzata Wasiucionek ma wspaniałą życiorys artystyczny. Koncertowała jako solistka z prestiżowymi orkiestrami symfonicznymi. Brała udział w licznych festiwalach muzycznych. Występowała w wielu salach koncertowych ciesząc się światową renomą. Jej działalność estradowa nie ogranicza się tylko do solistycznych produkcji, ale z wielką pasją poświęca się również kameralistyce. Małgorzata Wasiucionek jest laureatką wielu najwyższych nagród konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. Uhonorowana przyznaniem wielu stypendiów m.in.: „Młoda Polska”, Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od października 2014 roku związana pracą z Akademią Muzyczną w Katowicach, gdzie pracuje jako asystentka prof. Szymona Krzeszowca.

OCENA PRACY DOKTORSKIEJ

Praca doktorska **mgr Małgorzaty Wasiucionek** składa się zgodnie z przepisami z dzieła artystycznego i jego opisu.

Dzieło artystyczne to zarejestrowane na płycie CD dwa utwory Karola Szymanowskiego: Koncert skrzypcowy nr 1 op. 35 oraz „Mity” op. 30.

Koncert op. 35 został nagrany przez doktorantkę w sposób przemyślany. Małgorzata Wasiucionek gra pięknym dźwiękiem, głębokim, gdzie tego wymaga interpretacja lub zmysłowym, gdzie partytura to podpowiada. Z wielką uwagą wysłuchałem tego nagrania. Doktorantka idealnie odczytała partyturę zarejestrowanego utworu. Świadomie różnicuje rodzaj wibracji, napełniając nagrane utwory ciepłem i kolorem. Niestety orkiestra Radia i Telewizji z Mińska wyraźnie nie pomaga artystce w swobodnym muzykowaniu. W akompaniamencie orkiestry brakuje dobrej intonacji, barwy, pionów rytmicznych. Orkiestra „ciągnie się” za solistką. Pewnie z tego powodu tempo części lirycznych i kantylenowych jest dla piszącego te słowa – trochę za wolne. Oczywiście tempa oznaczone przez Szymanowskiego są bardzo pojemne,

niemniej pewne fragmenty koncertu nużą swoim „stoickim” spokojem. Brakuje swobodnego rubato w kształtowaniu charakterystycznego dla kompozytora stylu. Wydaje się również, że warunki akustyczne sali gdzie odbyło się nagranie, są dalekie od doskonałości. Nie jest to oczywiście w żadnym aspekcie wina doktorantki. Wydaje się, że w przeciwieństwie do oświadczenia dyrygenta Czesława Grabowskiego, koncepcja artystyczna tego nagrania nie ograniczała się tylko do realizacji koncepcji artystycznej doktorantki. I miała ona na to bardzo ograniczony wpływ. Piszę to z całym przekonaniem, albowiem styl i koncepcja nagrania „Mitów” dają nam najwyższej próby jakość skrzypcową i kameralną. Mity op. 30 – wspaniałe arcydzieło nowatorskiego sposobu myślenia o skrzypcach, jakich trudno szukać wśród utworów powstałych w XX wieku. W tym Tryptyku Małgorzata Wasiucionek pokazała cały kunszt swojej sztuki skrzypcowej i wysublimowanego myślenia kameralnego. Miniatury skrzę się od nietuzinkowych pomysłów, lekkości artykulacji, odpowiednich barw, przemyślanej dynamiki, dobrego balansu pomiędzy skrzypcami i fortepianem. Na uwagę zasługuje również profesjonalna jakość realizacji dźwiękowej.

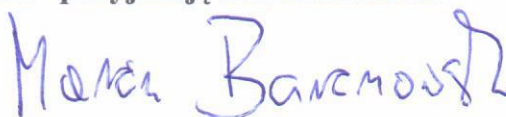
Część opisową przeczytałem z ogromną zaciekawieniem i jednocześnie ogromnym zażenowaniem. Jako profesor zwyczajny z 35 – letnim stażem pedagogicznym, nauczycielem studentów, którzy dwukrotnie otrzymywali nagrody na Międzynarodowym Konkursie im. H. Wieniawskiego w Poznaniu za najlepsze wykonanie Mitu Karola Szymanowskiego i dwukrotnie nagrodę za najlepsze wykonanie koncertu op. 30 na Międzynarodowym Konkursie im. K. Szymanowskiego w Łodzi dowiedziałem się o w/w utworach więcej niż przez całe swoje życie. To doprawdy niewiarygodne, że dopiero z pracy Pani Wasiucionek posiadam wiedzę, którą powinienem mieć co najmniej 20 lat temu. Doktorantka wykonała drobiazgową pracę badawczą, porównała wszystkie dostępne w bibliotekach egzemplarze rękopisów, wszystkie najważniejsze wydania nagranych utworów. Analiza ta dała mi wiele impulsów do dramatycznych konstatacji. Okazuje się, że najwybitniejszy po Chopinie polski kompozytor do dzisiaj, po prawie 100 latach od skomponowania tych dzieł, nie doczekał się prawdziwie profesjonalnego wydania owych utworów.

KONKLUZJA

Reasumując, należy stwierdzić, że praca doktorska mgr **Małgorzaty Wasiucionek** jest niezwykle ważna dla polskiej kultury i szczególnie dla polskiej sztuki wiolinistycznej. Nagranie CD powstałe specjalnie na okoliczność wymogów przewodu doktorskiego, jest twórczą treścią artystyczną i stanowi nową jakość w kompletowaniu polskiej fonografii muzycznej. Praca ta w sposób niewątpliwy przyczyni się do rozwoju dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktorantkę, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych. Doktorantka wypełniła niewątpliwie istotną lukę w elementarnej wiedzy na temat tekstów źródłowych dzieł Karola Szymanowskiego.

Niniejszym stwierdzam, że mgr **Małgorzata Wasiucionek** wykazała się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy badawczej i artystycznej. W ten sposób rozwiązała założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13. ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę mgr Małgorzaty Wasiucionek przyjmuję bez zastrzeżeń.

.....
Prof. zw. dr hab. Marcin Baranowski

W załączeniu przekazuję 1 egz. mojej recenzji.

Dr hab. Janusz Wawrowski
Dziedzina – sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna – instrumentalistyka
Adres do korespondencji:
ul. [REDACTED]
tel. kom.: +48 605 667 227
adres e-mail: janusz@wawrowski.com

Warszawa, dn. 18 września 2017 r.

RECENZJA PRACY DOKTORSKIEJ
MGR MAŁGORZATY WASIUCTIONEK

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Wydział Wokalno-Instrumentalny, pismo z dnia 17 maja 2017 r., w związku z decyzją Rady Wydziału z dnia 20 kwietnia 2017 roku, zlecenie podjęte na podstawie **Ustawy z dnia 14.03.2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki** (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2) oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 03.10.2014 roku (Dz.U.poz.1383).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego AM w Katowicach z dnia 7 kwietnia 2016 roku oraz z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pani **mgr Małgorzaty Wasiucionek** przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka
- wyznaczenia mnie na recenzenta

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami Dz. U .nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału Wokalno-Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka.

Wyniki głosowania Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego dot. wszczęcia przewodu

Liczba uprawnionych członków Rady	50 osób.
Na posiedzeniu było obecnych uprawnionych	29
Oddano głosów ważnych:	29
Za wszczęciem przewodu doktorskiego,	29
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Wyniki głosowania Rady Wydziału Wokalno-Instrumentalnego dot. powołania mnie na recenzenta

Liczba uprawnionych członków Rady	53 osób.
Na posiedzeniu było obecnych uprawnionych	41

Oddano głosów ważnych:	40
Za powołaniem mej osoby recenzentem,	40
Głosów przeciwnych	0
Głosów wstrzymujących się	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Do nadesłanego mi przez Przewodniczącego Rady pisma sygnowanego datą 17 maja 2017 roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mnie na recenzenta pracy doktorskiej Pani **mgr Małgorzaty Wasiucionek pt. „Różnorodność w tworzeniu koncepcji wykonania I Koncertu skrzypcowego op. 35 oraz Mitów op. 30 Karola Szymanowskiego, w oparciu o rękopis kompozytora i dostępne wydawnictwa nutowe”** została dołączona następująca dokumentacja z posiedzeń Rady Wydziału w dniach 7 kwietnia 2016 r. oraz 20 kwietnia 2017 r.:

- uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego;
- uchwała o wyznaczeniu promotora w przewodzie doktorskim kandydatki;
- uchwała o wyznaczeniu prof. dr hab. Marcina Baranowskiego na recenzenta pracy doktorskiej kandydatki;
- uchwała o wyznaczeniu mnie na recenzenta pracy doktorskiej kandydatki;
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań;
- lista obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego z w/w posiedzeń;
- lista członków Rady Wydziału zaliczanych w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka do minimum kadrowego.

Podstawowe dane o Kandydatce

Pani Małgorzata Wasiucionek urodziła się 8 maja 1990 roku w Kowarach. W 2014 roku z wyróżnieniem ukończyła Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w klasie prof. Romana Lasockiego otrzymując dyplom w specjalności *gra na skrzypcach*. Kandydatka studiowała również w Mozarteum w Salzburgu w klasie prof. Pierre'a Amoyala. Obecnie pracuje na stanowisku asystentki w klasie prof. Szymona Krzeszowca w Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Pani Małgorzata Wasiucionek doskonaliła również swoje umiejętności na warsztatach i festiwalach w Polsce i zagranicą pod kierunkiem wybitnych artystów: Sadao Harady, Nobuko Imai, Pameli Frank, Gavriela Lipkinda, Szymona Krzeszowca, Matsa Litstroema.

Jako solistka koncertowała z wieloma orkiestrami filharmonicznymi w Polsce oraz z orkiestrami w Niemczech i Kanadzie. Występowała na wielu festiwalach w Polsce, Korei i Rosji. Jej działalność artystyczna obejmuje również występy w zespołach kameralnych, m.in.: w Japonii, Belgii, Bułgarii, Niemczech.

Jest laureatką wielu ogólnopolskich i międzynarodowych konkursów skrzypcowych i kameralnych w Polsce, Bułgarii, Korei Północnej.

W 2015 roku Kapituła Rektorów UMFC przyznała jej medal „Magna cum laude”.

Ocena pracy

Pracę doktorską Pani mgr Małgorzaty Wasiucionek pt. **„Różnorodność w tworzeniu koncepcji wykonania I Koncertu skrzypcowego op. 35 oraz Mitów op. 30**

Karola Szymanowskiego, w oparciu o rękopis kompozytora i dostępne wydawnictwa nutowe” stanowi dzieło artystyczne zarejestrowane na płycie CD wraz z jego opisem.

Dzieło

Dzieło artystyczne to utwory Karola Szymanowskiego:

- **I Koncert skrzypcowy op. 35,**
- **Mity. Trzy poematy na skrzypce i fortepian op. 30:**
 - 1. Źródło Aretuzy,**
 - 2. Narcyz,**
 - 3. Driady i Pan**

Wykonawcami nagrania obok Doktorantki odtwarzającej partię solową są: Czesław Grabowski – dyrygent, Orkiestra Symfoniczna TV i Radia Białoruś oraz pianistka – Sylwia Michalik-Bednarczyk. Rejestracji dokonano w dniach 5-9 lipca 2011 r., 18 stycznia 2016 r. W Studio nagraniowym TV i Radia Białoruś w Mińsku oraz w Sali Koncertowej Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach.

Wykonanie dzieła artystycznego przez Doktorantkę jest bardzo spójne z jego częścią opisową. W interpretacji wyczuć można pewną naturalność i płynność wynikającą, w moim odczuciu, z doświadczeń i przemyśleń opisanych w pracy Pani Wasiucionek. W nagraniu słychać przemyślaną syntezę wielu możliwości interpretacyjnych podpartą badaniami wielu wydań i materiałów źródłowych, w tym rękopisów kompozytora.

Grę Kandydatki charakteryzuje bardzo wysoki poziom wykonawczy, zarówno pod względem technicznym jak i artystycznym. Osobiście urzekła mnie wysoka wrażliwość na dźwięk, naturalność frazy, bardzo dobra współpraca z partnerami nagrania oraz precyzyjność i transparentność wykonywanych przebiegów wirtuozowskich. Bogata, plastyczna wibracja oraz przejrzysta intonacja to inne mocne strony tego nagrania.

Dzieło autorstwa Pani Małgorzaty Wasiucionek przyjmuję z pełną aprobatą oraz bez zastrzeżeń.

Opis dzieła

Część opisowa pracy doktorskiej stanowi bardzo ciekawy materiał poznawczy i porównawczy, który w sposób odpowiedni dla tego typu dysertacji koresponduje z muzyczną zawartością krążka CD. Zastosowany język jest poprawny, komunikatywny z punktu widzenia czytelnika, a jednocześnie stanowi on wartościowy opis naukowy pod względem merytorycznym.

Logiczne formułowanie myśli oraz odpowiedzi na zawarte tezy są precyzyjne i zrozumiałe. Bardzo dobry język pracy spełnia standardy pracy doktorskiej a tzw. „piśmiennictwo” – odsyłacze, przypisy, przykłady, bibliografia itd. są prawidłowe. Zarówno układ opisu jak i komplementarność rozdziałów nie budzą zastrzeżeń.

Jedynym mankamentem w opisie zarejestrowanego dzieła na stronie tytułowej wydaje mi się brak wymienionych nazwisk pozostałych muzyków, którzy towarzyszyli artystce podczas rejestracji materiału dźwiękowego.

Treść pracy spójna jest z jej tematem i w sposób wyczerpujący odpowiada na wątpliwości związane z różnorodnością materiałów źródłowych, w tym rękopisów i wydań drukowanych, omawianych utworów Karola Szymanowskiego. Prezentacja wielu ciekawych przykładów nutowych oraz usytuowanie procesu powstawania omawianych utworów w miejscu i czasie, związanymi z życiorysem kompozytora, pomaga w odbiorze pracy pisemnej oraz nagrania.

Konkluzja

W podsumowaniu należy stwierdzić, iż praca doktorska mgr Małgorzaty Wasiucionek poprzez nagranie wybranych dzieł skrzypcowych Karola Szymanowskiego oraz rzetelny opis rozwiązuje przedstawioną problematykę.

Wiedza historyczna i analityczna dotycząca tekstu nutowego, w tym rękopisów oraz pierwszych wydań, powinna zajmować w świadomości wykonawców stosowne miejsce. Uświadomienie znaczenia owej wiedzy w wykonawstwie instrumentalnym, w moim przekonaniu stanowi o znaczącym wkładzie tej dysertacji w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktorantkę jak i całej dziedziny sztuk muzycznych. Stwierdzam, że doktorantka wykazała się stosowną wiedzą teoretyczną oraz umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej, a jej praca doktorska w sposób oryginalny rozwiązuje zagadnienia zawarte w temacie, spełniając tym samym bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską Pani mgr Małgorzaty Wasiucionek przyjmuję.

Dr hab. Janusz Wawrowski

